

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Правознавство

Шифр та назва спеціальності

122 – Комп'ютерні науки

Інститут

ННІ Соціально-гуманітарних технологій (300)

Освітня програма

Комп'ютерні науки. Моделювання, проектування та комп'ютерна графіка

Кафедра

Права (306)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Загальна, Обов'язкова

Семестр

3

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Кузьменко Олександр Васильович

Oleksandr.Kuzmenko@khpi.edu.ua

Кандидат педагогічних наук, доцент

Автор понад 150 наукових, науково-методичних і науково-популярних праць. Має 8 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір. Нагороджений нагрудним знаком «Відмінник освіти України». Дійсний член Асоціації правників України.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Правознавство» надає знання та розвиває навички, необхідні для ефективного керівництва підприємствами, установами та організаціями. В процесі засвоєння курсу студенти дізнаються, як застосовувати різні норми права з метою вдосконалення процесів виробництва, надання послуг та ефективного досягнення стратегічних цілей у діяльності юридичних осіб.

Мета та цілі дисципліни

Засвоєння майбутніми фахівцями нормативно-правових актів чинного українського законодавства міжнародно-правових актів, ратифікованих Україною, які регулюють суспільні відносини, що виникають в нашій державі між фізичними, юридичними особами й державою.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК2: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10: Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11: Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК14: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Результати навчання

ПР1: Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук

ПР21: Застосовувати інтегрований підхід, який об'єднує знання та розуміння предметної області, навички комунікації державною та іноземною мовами, здатність працювати в команді, критичне мислення, прийняття обґрунтованих рішень, етичні стандарти, громадянську відповідальність та повагу до прав і свобод, для ефективної професійної діяльності в галузі інформаційних технологій, з використанням різних видів фізичної активності для здорового способу життя

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 годин (3 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Курс є початковим та потребує знань на рівні повної загальної середньої освіти.

Передумовами для вивчення дисципліни «Правознавство» є знання, уміння та навички, одержані під час опанування навчальних дисциплін «Основи правознавство», «Громадянська освіта», «Права людини», «Живемо за правилами», «Ми – громадяни України», «Права дитини» – під час здобуття повної загальної середньої освіти.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях акцентується увага на інформаційних технологіях у правозастосуванні.

Методи навчання: метод створення проблемних ситуацій; метод випереджальних завдань; метод проведення інтерактивних лекцій з використанням презентацій; метод ділової гри; метод «брейнстормінг»; метод «акваріум»; метод драматизації; метод пізнавального руху «від наслідків до причин» правового явища; метод евристичної бесіди; порівняльний метод; метод аналізу та синтезу; метод пошуку змодельованої «помилки» в формулюванні Конституції України; метод заповнення пропущеного в формулюванні закону; метод кейсів (розв'язання юридичних задач); метод контент-аналізу.

Навчальні матеріали розміщені в Tims.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Право як соціальна система.

Поняття й ознаки права. Функції і принципи права. Система права і її структура. Джерела права.

Тема 2. Конституційне право України.

Основи конституційного ладу в Україні. Основи правового статусу людини і громадянина в Україні. Конституційно-правовий статус Верховної ради України. Конституційно-правовий статус президента України. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади в Україні.

Тема 3. Цивільне право України як галузь права.

Предмет і метод цивільного права. Цивільне законодавство. Поняття і зміст цивільного правовідношення. Поняття об'єктів цивільного права, їх класифікація.

Тема 4. Суб'єкти та об'єкти цивільного права.

Правовий статус суб'єктів цивільного права. Правосуб'єктність фізичних осіб. Юридичні особи: поняття, ознаки, класифікація. Поняття та види об'єктів цивільного права.

Тема 5. Шлюбні та сімейні правовідносини.

Шлюб та умови його укладання. Державна реєстрація шлюбу. Майнові відносини в шлюбі і сім'ї. Особисті немайнові відносини в шлюбі і сім'ї. Припинення шлюбу.

Тема 6 Трудові правовідносини.

Трудове право як галузь права.

Поняття, сторони та зміст трудового договору. Трудовий контракт як особлива форма трудового договору. Підстави припинення трудових правовідносин. Матеріальна відповідальність працівників. Порядок розгляду індивідуальних спорів. Порядок вирішення колективних спорів (конфліктів). Поняття соціального захисту і соціального забезпечення. Пенсійне забезпечення в Україні.

Тема 7. Основи адміністративного права України.

Адміністративні правовідносини: поняття та їх види. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.

Тема 8. Основи кримінального права України.

Кримінальне право як галузь права.

Поняття кримінального правопорушення та відповідальність за його скоєння. Порядок притягнення до кримінальної відповідальності.

Теми практичних занять

Тема 1. Право: основні поняття.

Право: поняття, ознаки, функції. Система права та її структура. Джерела права. Закони та підзаконні акти.

Тема 2. Конституційне право України.

Конституційний лад в Україні. Правовий статус людини і громадянина в Україні.

Тема 3. Цивільні правовідносини.

Поняття, зміст та ознаки цивільних правовідносин. Майнові правовідносини, їх характеристика

Право власності. Особисті немайнові правовідносини.

Тема 4. Правочини.

Поняття правочинів, умови їх дійсності.

Тема 5. Цивільно-правовий договір.

Цивільно-правовий договір: поняття та види.

Зміст цивільно-правового договору. Відповідальність сторін за порушення умов договору.

Тема 6. Шлюбні та сімейні правовідносини.

Державна реєстрація шлюбу. Майнові відносини в шлюбі і сім'ї. Особисті немайнові відносини в шлюбі і сім'ї. Припинення шлюбу.

Тема 7. Трудові правовідносини.

Трудовий контракт як особлива форма трудового договору. Підстави припинення трудових правовідносин. Матеріальна відповідальність працівників. Порядок розгляду індивідуальних спорів та колективних спорів (конфліктів).

Тема 8. Основи адміністративного та кримінального права України.

Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень.

Кримінальне право як галузь права.

Поняття кримінального правопорушення та відповідальність за його скоєння.

Теми лабораторних робіт

Не передбачено навчальним планом.

Самостійна робота

Курс передбачає опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, написання реферату та самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях.

Питання для самостійної роботи:

1. Право власності;
2. Інші речові права;
3. Спадкове право;
4. Право інтелектуальної власності;

5. Проблеми розвитку сімейного права;
6. Принципи трудового права;
7. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю;
8. Адміністративні правопорушення;
9. Кримінальні правопорушення;
10. Безпосередня демократія;
11. Органи державної влади;
12. Органи місцевого самоврядування;
13. Акти цивільного законодавства;
14. Фізичні особи;
15. Юридичні особи;
16. Об'єкти цивільних прав.

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали для підготовки рефератів (офіційні сайти органів державної влади, судових органів влади).

Теми рефератів:

1. Походження держави і права;
2. Людина, її правовий статус;
3. Громадянське суспільство;
4. Правосвідомість;
5. Правова культура;
6. Правове виховання;
7. Конституціоналізм як соціальне явище;
8. Теорії конституції;
9. Україна як суверенна держава;
10. Україна – правова держава;
11. Україна – соціальна держава;
12. Україна – демократична держава;
13. Територіальний устрій України;
14. Конституція України;
15. Права людини і громадянина;
16. Правочини;
17. Представництво;
18. Здійснення та захист цивільних прав.

Література та навчальні матеріали

1. Кузьменко О. В. Розвивальні практикуми з правознавства: навч.- метод. посібник / О.В. Кузьменко. – Харків: «Юрайт», 2022. – 392 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/72067>
2. Кузьменко О.В. Практичні завдання з правознавства: навч.-метод. посібн. / О.В. Кузьменко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків: «Юрайт», 2020. – 346 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/72053>
3. Кузьменко О.В. Основи вчення про кримінальне правопорушення: навч. посібн. / О.В. Кузьменко. – Харків: «Юрайт», 2021. – 248 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/72051>
4. Правове регулювання договірних відносин / англ. та укр. мовами: навч. посібн. / Гаряєва Г.М., Перевалова Л. В., Гаєвая О. В., Лисенко І.В., Кузьменко О. В.– Харків: НТУ «ХПІ», ФОП Панов А.М., 2021. 404 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/55377>
5. Правове регулювання підприємницької діяльності в Україні: Текст лекцій для студентів денної і заочної форми навчання, економічних спеціальностей / В. Г. Вергун, Г. М. Гаряєва, О. В. Кузьменко. – Харків: ФОП Панов А. М., 2021. 128 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/51920>
6. Правові засоби управлінської діяльності: навч.-метод. посібник / Л. В. Перевалова, О.В. Гаєвая, Г. М. Гаряєва, О. В. Кузьменко, І. В. Лисенко. – Харків: ФОП Панов А. М., 2020. – 132 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/49431>

7. Тезаурус з правознавства (укр.-англ.). Навч.-метод. посібник. / Л. В. Перевалова, Г. М. Гаряєва, О. В. Гаєвая, І.В. Лисенко, М. М. Ткачов, Кузьменко О. В. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 196 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53286>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді диференційованого заліку (40%) та поточного оцінювання (60%).
Диференційований залік: усне завдання (2 питання з теорії) та виконання тесту.
Поточне оцінювання: реферат (30%), письмове відтворення двох питань, які студенти самостійно опрацювали (по 15 % за кожне питання)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено	28.08.2023	Завідувачка кафедри права Ірина ЛИСЕНКО
	28.08.2023	Гарант ОП Оксана ТАТАРІНОВА